

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-674-4-62>

**PHILOSOPHICAL INTERPRETATION OF THE ROLE
AND STATUS OF MILITARY PERSONNEL OF THE ARMED
FORCES OF UKRAINE AS A COMPONENT OF CIVIL-MILITARY
RELATIONS**

**ФІЛОСОФСЬКЕ ТРАКТУВАННЯ РОЛІ ТА СТАТУСУ
ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗСУ ЯК СКЛАДОВОЇ
ЦИВІЛЬНО-ВІЙКОВИХ ВІДНОСИН**

Капєтс О. О.

*PhD student at the Department
of Administrative Law
and Administrative Activity
Yaroslav Mudryi National University
of Law
Kharkiv, Ukraine*

Капєць О. О.

*аспірант 1 курсу аспірантури кафедри
адміністративного права
та адміністративної діяльності
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого
м. Харків, Україна*

Дослідження теоретичних основ статусу військовослужбовця Збройних Сил України (далі – ЗСУ) є однією із складових частини діяльності органів державної влади та вищого військового командування. На теперішній час на доктринальному рівні вводяться конкретні пропозиції щодо підвищення ефективності функціонування суб'єктів цивільно-військових відносин у забезпеченні соціально-правового захисту військовослужбовців та членів їх сімей.

Саме діяльність інституту цивільно-військових відносин, яке є регулятором суспільних відносин між органами військового управління та цивільними суб'єктами (органами державної влади, місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями) є складовою частиною військового права [1, с.72].

Важливим напрямом, який базується на багатокомпонентності дій, зокрема – правова підтримка, яка уособлює діяльність громадських та міжнародних організацій є системний підхід до розкриття проблематики забезпечення соціального статусу військовослужбовця. Системний підхід включає в себе доступ до пільг, компенсацій, соціальних гарантій для військовослужбовців та їхніх сімей, а також юридичний захист в разі порушення їхніх прав. [4, с.72].

Філософський підхід до ролі військовослужбовців розглядає їх не лише як інструмент державної сили, а як етичних суб'єктів, що діють на межі життя і смерті. Він ґрунтується на цінностях захисту, жертвості, дисципліни, професійної етики та відповідальності,

визначаючи їх як захисників, що реалізують найвищі цінності суспільства в умовах протиборства [6, с.72].

Як висновок, сукупність філософського та системно-методологічного підходу до розуміння ролі військовослужбовця ЗСУ виражається в діяльності соціального супроводу.

Дана служба, що діє на теперішній час в межах цивільно-військового співробітництва, створена в умовах повномасштабного вторгнення для координації соціальних сфер військового управління – юридичної, фінансової, медичної, капеланської, психологічної підтримки в межах повноважень таких посадових осіб. Згідно Положенню про службу супроводу військовослужбовців та членів їх сімей в системі Міністерства оборони України, фахівці служби супроводу допомагають бійцям вирішувати соціальні та побутові питання і не залишають їх сам на сам із труднощами; підтримують військовослужбовців у всьому, що стосується підготовки документів, оформленню виплат, вирішенню побутових питань чи координації з іншими спеціалістами. Часто саме вони першими дізнаються про проблему та допомагають знайти шлях її вирішення [7, с. 22].

Література:

1. Організаційно-правові аспекти діяльності служби супроводу військовослужбовців/ Капець О.О. Актуальні шляхи вдосконалення українського законодавства : зб. тез наук. доп. і повідомл. XXII Всеукр. наук.-практ. конф. вчених, прак туючих юристів, аспірантів та студентів (м. Харків, 7 листоп. 2025 р.) / Юрид. клініка Нац. юрид. унту ім. Ярослава Мудрого ; Координац. центр з надання правничої допомоги ; Рада адвокатів Харків. обл. ; Громад. орг. «Центр розвитку правничої клінічної освіти» ; Інформ. партнер – LigaZakon. – Харків : Право, 2025. – 774 с.

2. Грень Т. Я. Особливості реалізації політики соціального захисту територій в умовах війни. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського: Публічне управління та адміністрування. 2022. № 6. С. 80–84.

3. Макарова Т.П. Захист соціальних прав військовослужбовців та членів їх сімей в Україні; Макарова Т.П. Юрінком Інтер. – 2025. – 300с.

4. Пасіка С.П. Деякі питання регулювання соціального забезпечення військовослужбовців: Науковий вісник Ужгородського університету. Серія Право. Випуск 15. 2011. С. 162-166.

5. Положення про службу супроводу військовослужбовців та членів їх сімей в системі Міністерства оборони України: Постанова Кабінету Міністрів України від 29.01.2025 № 59. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0213-25#Text> (дата звернення 25.11.2025).

6. Бліхар В. С. Морально-нормативні засади формування працівників ОВС: філософсько-правовий аспект. *Актуальні філософські та культурологічні проблеми сучасності*. 2008. Вип. 21. С. 191–196.

7. Капець О. О. Роль служби супроводу як складової частини соціального захисту військовослужбовців та членів їх сімей. *Україна сьогодні і завтра: правові трансформації на шляху до ЄС* : матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної студентсько-аспірантської наукової конференції (м. Львів, 12 грудня 2025 р.) / Львівський національний університет імені Івана Франка. Юридичний факультет. Львів. 2025. С. 125.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-674-4-63>

**LEGAL REGIME FOR PROTECTING THE STATE BORDER
OF UKRAINE: TRANSITION FROM A LAW ENFORCEMENT
TO A DEFENSE MODEL**

**ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ОХОРОНИ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ
УКРАЇНИ: ПЕРЕХІД ВІД ПРАВООХОРОННОЇ
ДО ОБОРОННОЇ МОДЕЛІ**

Romanenko I. V.

*Candidate of Law,
Associate Professor, Department
of General Legal Disciplines
National Academy at the Security
Service of Ukraine
Kyiv, Ukraine*

Романенко І. В.

*кандидат юридичних наук,
доцент кафедри загальноправових
дисциплін
Національна академія
Служби безпеки України
м. Київ, Україна*

Tronts V. M.

*Senior Lecturer, Department of General
Legal Disciplines
National Academy at the Security
Service of Ukraine
Kyiv, Ukraine*

Тронц В. М.

*старший викладач кафедри
загальноправових дисциплін
Національна академія
Служби безпеки України
м. Київ, Україна*

Державний кордон України на сучасному етапі державотворення перестав бути простою лінією територіального розмежування, перетворившись на епіцентр боротьби за національний суверенітет та територіальну цілісність. В умовах повномасштабної збройної агресії